

EU közjogi alapjai

2018. február 19.

TEMATIKA

febr. 12. Integrációtörténeti áttekintés

febr. 19. Az EU jogalanyisága, alapértékei, integrációs célkitűzések, tagság, Az EU hatáskörei

febr. 26. Az intézmények általános áttekintése; az Európai Tanács

márc. 5. A Tanács

márc. 12. Az Európai Parlament

márc. 19. A Bizottság-ZH

márc. 26. A monetáris politika intézményrendszere, az EU költségvetése, a Számvevőszék és az Európai Beruházási Bank

ápr. 2. HÚSVÉT HÉTFŐ

ápr. 9. Az Európai Unió Bírósága

ápr. 16. Tanácsadó szervek és ügynökségek

ápr. 23. Jogalkotási és döntéshozatali eljárások

ápr. 30. MUNKASZÜNETHI NAP

máj. 7. Az uniós polgárság; Alapjogvédelem az EU-ban

máj. 14. Immunitás, felelősség; Tisztviselők és alkalmazottak az EU-ban-ZH

- I. Az EU jogalanyisága, alapértékei, integrációs célkitűzések
- II. Az uniós tagság
- III. Az EU hatáskörei

I. Az EU jogalanyisága, alapértékei, integrációs célkitűzések

- közvetlen alkalmazhatóság
- közvetlen hatály
- értelmezési kötelezettség doktrínája
- szupremácia
- primátus

Értékek, elvek

EUSZ 2. cikk

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

Egyenlőség

EUMSZ 18. cikk

A Szerződések alkalmazási körében és az azokban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül, tilos az állampolgárság alapján történő bármely megkülönböztetés.

EUMSZ 19. cikk

(1) A Szerződések egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül és a Szerződések által az Unióra átruházott hatáskörök keretén belül a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag megfelelő intézkedéseket tehet a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés leküzdésére.

Jogbiztonság

- Jogos elvárások elve
- Visszaható hatály tilalma

EUSZ 7. cikk!

Az EU céljai

EUSZ 3. cikk

- (1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.
- (2) Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.

(3) Az Unió egy belső piacot hoz létre. Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Az Unió elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

Az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét.

Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.

Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.

(5) A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit, és hozzájárul polgárainak védelméhez. Hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.

Az EU demokratikus működésének elvei

- Demokratikus egyenlőség
- Képviseleti demokrácia
- Részvételi demokrácia
- EUSZ 4., 9., 10. cikk

II. Az uniós tagság

- csatlakozás
- felfüggesztés
- kilépés

EUSZ 49. cikk

Bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely tiszteletben tartja a 2. cikkben említett értékeket, és elkötelezett azok érvényesítése mellett. A kérelemről értesíteni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket. A kérelmező államnak a kérelmet a Tanácshoz kell benyújtania, amely a Bizottsággal folytatott konzultációt és az Európai Parlament tagjainak többségével elfogadott egyetértését követően arról egyhangúlag határoz. Az Európai Tanács által megállapított feltételeket figyelembe kell venni.

EUSZ 50. cikk

- (1) Saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Unióból.
- (2) A kilépést elhatározó tagállam ezt a szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalásokat folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. Ezt a megállapodást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell megtárgyalni. A megállapodást az Unió nevében a Tanács köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

III. Az Unió hatáskörei

- hatáskör-átruházás elve!!
- szubszidiaritás
- arányosság
- EUSZ 4. cikk – Lojalitási klauzula
- EUSZ 5. cikk
- EUMSZ 2. cikk

- 3 kategória:
 - kizárólagos
 - megosztott
 - támogató, összehangoló, kiegészítő intézkedések meghozatalára vonatkozó

hatáskörök

- speciális hatáskörök

- Íratlan hatáskörök
 - bennefoglalt
 - külső
 - osztott
- hatáskörök

- Kizárólagos hatáskörök
EUMSZ 3. cikk (1) (2) bek.

- Megosztott hatáskörök
EUMSZ 4. cikk (2) bek.

- Támogató hatáskörök
EUMSZ 6. cikk

- Összehangolt politikák
EUMSZ 5. cikk

